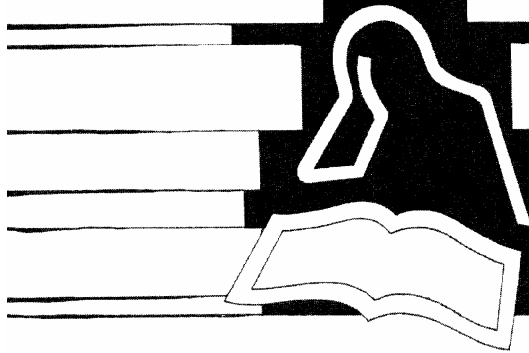

مشکلات دانشجویان داروسازی

یک دانشجوی داروسازی از بدو ورود به دانشکده با مسائل و مشکلات خاصی دست و پنجه نرم می‌کند و سؤالات عدیده‌ای بر ذهن وی سایه می‌افکند، بیان دقیق این مشکلات بدان جهت ضروری بنظر می‌رسد تا مسئولین محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشکده‌های داروسازی که به حسن نیت و کاردانی‌شان وقوف کامل می‌باشد، درحد توانایی به رفع این مشکلات بپردازند.

مسائل دانشجویان این رشته به سه بخش علمی، آموزشی و رفاهی تقسیم می‌گردند که ذیلاً بشرح هر کدام خواهیم پرداخت:

۱- مشکلات علمی:

۱- الف) کتاب: نگاهی به کتابخانه‌های بزرگ، پهناوری افق کتاب و کتابخوانی را معلوم می‌دارد. کتابخانه دانشگاه هاروارد بالغ بر ۷۵۰۰۰۰۰ و کتابخانه ملی پاریس دارای ۶۰۰۰۰۰۰ کتاب می‌باشد. اکنون بیش از

۳۰۰۰۰۰۰۰ عنوان کتاب در کتابخانه‌ها وجود دارند و به اقتضای شعار «منتشر کن یا بمیر» (publish or perish) که به منزله قانون اساسی دانشگاه‌ها و سایر موسسه‌های آموزشی و پژوهشی است، با سرعتی بسیار فزونی می‌گیرند. کتاب‌ها و مقاله‌هایی که هر ساله به چاپ می‌رسند حدود ۷۰۰۰ میلیون صفحه است و معمولاً بیشتر نوشته‌های پربار، محتوایی فشرده دارند و برخی از آنها با سبکی پیچیده نگارش یافته‌اند. بدیهی است که آن فشرده‌گی و پیچیدگی الزامی، خواننده ناورزیده را ملول می‌گرداند و حتی از دریافت مفاهیم بازمی‌دارند، از اینرو باید با مطالعه کتابهای ساده‌تر مفاهیم و اصطلاحات ابتدایی را فراگیریم و برای فهم نوشته‌های فشرده یا پیچیده آماده گردیم. کتابخوانی وسیله‌ای است برای ارتباط با درخشان‌ترین انسانهای زنده و مرده و نیل به چنین سعادت‌ی البته زحمت دارد. در چنین اوضاعی، گرایش عمده‌ای در بین دانشجویان به جزوه خوانی دیده می‌شود و دانشجوی موفق یعنی کسی که بتواند بهتر جزوه استاد را حفظ کند. در جهت حذف این عامل بایستی فرهنگ کتابخوانی و استفاده از مجلات را در بین این قشر رواج داد که خود محتاج ایجاد کتابخانه‌هایی مجهز و کامل می‌باشد.

۱- ب) تحقیق و توسعه: یکی از مسائل مهمی که اکنون جهان داروسازی درگیر آن می‌باشد، تحقیق و توسعه یا عبارت Research and development است. حدود ۸۰٪ هزینه‌های R & D در انگلستان را ۱۳ شرکت بزرگ می‌پردازند و مسلماً در این راستا دانشکده‌های داروسازی می‌توانند بهترین مراکز تحقیقات پایه باشند. این مراکز حداقل می‌توانند تا سطوح ماقبل صنعتی (pilot scale) حلال معضلات تهیه و ساخت داروهای جدید باشند. با در نظر گرفتن روشی برای راه‌اندازی R & D در ایران، از سویی مشکلات تحقیقی و مالی دانشکده‌های داروسازی حل می‌گردد و دانشجویانی که در حال گرفتن پایان‌نامه هستند، ناامیدانه به هر گوشه سر نمی‌کشند و از طرف دیگر مسائل علمی و فنی کارخانجات دارویی برطرف می‌شوند.

۲- مشکلات آموزشی:

۲- الف) استاد: علم داروسازی به لحاظ تخصصی بودن و مشکلات مبتلا به آن، از قدیم‌الایام دچار کمبود اعضای هیئت علمی بوده است. یکی از اصول اساسی آموزش، داشتن تخصص برای مدرسین دانشگاه‌ها می‌باشد اما در بعضی از دانشکده‌ها، افراد غیرمتخصص بکار گرفته می‌شوند که بالطبع دارای توان علمی لازم نیستند، پس بایستی اقدام لازم جهت بهبود کیفیت علمی این نیروها انجام پذیرد.

۲- ب) وسایل سمعی و بصری: امروزه با استفاده از وسایل سمعی و بصری، می‌توان بهترین اساتید را به کلاس درس آورد. داروسازی نیز همچون علوم دیگر از این وسایل مدد جسته است، بطوریکه آموزش در برخی از رشته‌های آن، بدون وسایل سمعی و بصری، کاری بسیار مشکل می‌باشد. با این روش به جای دعوت از اساتید خارجی و تقبل هزینه‌های گزاف هتل، ایاب و ذهاب و ... می‌توان با ضبط ویدئویی از کلاسهای وی بهره جست. با چنین روشی، موسسات آموزش عالی دنیا، نواقص آموزشی خود را برطرف و دانشجویان زنده‌ای تربیت کرده‌اند. در

برخی کشورهای پیشرفته جهان، استفاده از وسایل سمعی و بصری، همزمان با ورود به دبستان صورت می‌گیرد.

۲- ج) کامپیوتر: تقریباً رشته‌ای از علوم وجود ندارد که کامپیوتر راه خود را در آن باز نکرده باشد. این وسیله به لحاظ انجام محاسبات سریع، فراهم کردن امکان استفاده وسیع و سریع از بانک‌های اطلاعاتی و توان آموزشی بالا بسیار کاربردی می‌باشد. علیرغم کاربرد بیشمار جهانی کامپیوتر در زمینه‌های مختلف داروسازی مثل گیاهان دارویی، طراحی و سنتز دارو، TDM، بیوفارمسی و ... دانشجویان این رشته با چنین دستگاهی آشنایی کافی ندارند. در کشور ما لزوم کاربرد کامپیوتر در تمام زمینه‌های داروسازی بوضوح بچشم می‌خورد و یکی از ملزومات این بکارگیری در ابعاد وسیع، آشنا ساختن دانشجویان با کامپیوتر و قابلیت‌های آن می‌باشد. متأسفانه در دوره آموزشی برای انجام این مهم تنها به ارائه ۲ واحد اکتفا شده است که بایستی در این امر تجدیدنظر شود.

۳- مشکلات رفاهی:

۳- الف) خوابگاه: هر ساله بعد از اعلام اسامی قبول شدگان مرحله اول کنکور سراسری، دانشگاه‌ها طی آگهی‌های زیادی از دانشجویان می‌خواهند که بدلیل کمبود جا، از شهرهایی انتخاب رشته نمایند که بومی آنجا محسوب می‌شوند. با این حال به هنگام ثبت نام، مسئولین هر دانشگاه تلاش خود را برای اسکان دانشجویان غیر بومی می‌نمایند ولی هنوز هستند عده‌ای که نمی‌توانند از خوابگاه استفاده کنند.

۳- ب) غذا: براستی شاید سخن گفتن در این زمینه ضروری نباشد ولی مواد غذایی و پخت آن در غذاخوری دانشگاه از کیفیت مناسبی برخوردار نیست. از طرف دیگر، بعلت کثرت دانشجویان گاهی اوقات صف غذا آنقدر طولانی می‌شود که برای رسیدن به کلاس درس بایستی از خیر آن گذشت.

۳- ج) کمک هزینه تحصیلی: مقدار آن در مقابل مخارج امروزی بسیار ناچیز می‌باشد، بگونه‌ای که حتی کفاف مخارج رفت و آمد به دانشکده را نمی‌دهد.

۳- د) ورزش: اگر ورزش بطور منظم در برنامه زندگی یک دانشجو باشد، مایه توان بدن، کارایی اندام، قوت فکر، تبلور روح، رفع کسالت و تبلی است و می‌تواند عاملی در تقویت صبر و حوصله در برابر مشکلات، تعدیل غرایز و امیال نفس باشد، بنابراین ترویج آن بسیار لازم است. با وجود وسعت زیاد کشور ایران و نیروی سرشار جوانان می‌توان به گسترش ورزش بالاخص کوهنوردی پرداخت که احتیاج به صرف هزینه زیادی هم ندارد.

اخیراً حرکت بسیار مناسبی در این زمینه انجام شده است که ضمن تقدیر، از مسئولین امر تداوم آن را طلب نموده و ذکر می‌نمائیم که مسابقات المپیاد دانشجویان باید گامی در جهت فراگیر شدن ورزش بین تمام دانشجویان باشد. امید آن که ذکر نکات فوق بتواند تا حدودی راه‌گشای شناخت مشکلات بوده و مسئولین امر با مرور آنها بتوانند معضلات دانشجویان را در حد مقدمات رفع نمایند.

«دکتر مجتبی سرکندی»